

Стратегія і тактика державного управління

Збірник наукових праць

№ 2, 2014, Рівне, НУВГП

Редакційна колегія

Мошинський Віктор Степанович, головний редактор, д.с.-г.н., професор, ректор Національного університету водного господарства та природокористування

Савіна Наталія Борисівна, відповідальний редактор, д.е.н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Національного університету водного господарства та природокористування

Шпак Юрій Валерійович, д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри державного управління та місцевого самоврядування Національного університету водного господарства та природокористування

Дробко Едуард Васильович, відповідальний секретар, к-т наук з державного управління, доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування Національного університету водного господарства та природокористування

Алейнікова Олена Володимирівна, д.держ.упр., професор, завідувач кафедри управління проектами загальнофахових дисциплін ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Адамчак Станіслав, професор, ректор Свентокшиського технічного університету в Кельці (Польща)

Акімов Олександр Олексійович, к.держ.упр., заступник начальника відділу правового забезпечення Національної служби посередництва і примирення

Антонова Світлана Євгенівна, к.е.н., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування НУВГП

Балабаєва Зінаїда Василівна, д-р філос.наук, професор кафедри регіонального управління і публічного адміністрування ОРІДУ НАДУ при Президентіві України

Бова Тетяна Вячеславівна, д.держ.упр., професор кафедри державного управління та місцевого самоврядування

Бондарчук Наталія Володимирівна, д.держ.упр., професор, професор кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського аграрно-економічного університету

Бугайцов Сергій Георгійович, д.держ.упр., професор, головний науковий співробітник відділу радіоіндукованих онкологічних захворювань ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини» НАМН України

Бутник Олена Олександрівна, к.держ.упр., доцент, Київський національний університет культури і мистецтв

Валюх Андрій Миколайович, к.е.н., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування НУВГП

Васильєва Олександра Ілвіна, д.держ.упр., професор, професор кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом НАДУ при Президентіві України

Вашченко Костянтин Олександрович, д.політ.н., голова Національного агентства України з питань державної служби

Граца Тадеуш, професор, ректор Вищої школи Євросрегіональної економіки ім. Альфреда де Гаспарі в Юзефові (Польща)

Гаман Микола Васильович, д.держ.упр., професор, Перший заступник керуючого справами Апарату Верховної Ради України

Драган Іван Олексійович, д.держ.упр., старший науковий співробітник, завідувач кафедри адміністративного менеджменту, Академія муніципального управління, м. Київ

Дробко Едуард Васильович, к.держ.упр., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування НУВГП

Загорський Володимир Степанович, д.е.н., професор, директор Львівського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України

Іванюта Павло Васильович, д.держ.упр., доцент, професор кафедри фінансів Вінницького кооперативного інституту

Івашова Людмила Миколаївна, д.держ.упр., професор, Академія митної служби України, завідувач кафедри державної служби та митної справи

Кальниш Юрій Григорович, д.держ.упр., професор, професор кафедри парламентаризму та політичного менеджменту НАДУ при Президентіві України

Коваленко Микола Миколайович, д.держ.упр., доцент, доцент кафедри економічної теорії та фінансів Харківського регіонального інституту НАДУ при Президентіві України

Корбутяк Віктор Іванович, к.т.н., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування НУВГП

Крачунов Христо, д.інж.н, професор, Технічний університет Варна (Болгарія)

Левицька Світлана Олексіївна, д.е.н., директор Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та права НУВГП

Левченко Наталія Михайлівна, д.держ.упр., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Запорізького національного технічного університету

Лопушинський Іван Петрович, д.держ.упр., професор, завідувач кафедри державного управління та місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету

Малиновська Олена Анатоліївна, д.держ.упр., головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень

Олійченко Ігор Михайлович, д.держ.упр., професор, професор кафедри менеджменту інноваційної діяльності та державного управління Чернігівського національного технологічного університету

Павлов Володимир Іванович, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування, академік Академії економічних наук України та Української академії економічної кібернетики, заслужений економіст України, Віце-президент Спілки економістів України

Петроє Ольга Михайлівна, д.держ.упр., професор кафедри соціальної та гуманітарної політики НАДУ при Президентіві України

Пархоменко-Кучевіч Оксана Ігорівна, д.держ.упр., професор, головний науковий співробітник Інституту проблем державного управління та місцевого самоврядування НАДУ при Президентіві України

Романенко Євген Олександрович, к.держ.упр., докторант кафедри державної політики та управління політичними процесами НАДУ при Президентіві України

Руденко Ольга Мстиславівна, д.держ.упр., директор Інституту глобальних стратегій управління НУ «Острозька академія»

Сазонець Ігор Леонідович, д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки НУВГП

Скрипчук Петро Михайлович, д.е.н., професор кафедри менеджменту НУВГП

Сохнич Анатолій Якович, д.е.н., професор, завідувач кафедри управління земельними ресурсами Львівського національного аграрного університету

Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор, завідувач кафедри спеціальних юридичних дисциплін НУВГП, керівник Рівненського регіонального відділення Всеукраїнської спілки вищих юридичних закладів України

Чмель Сильвія, професор, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości w Warszawie, Dyrektor Instytutu Nauk Medycznych (Польща)

Штуркецький Сергій Володимирович, к.держ.упр., депутат Рівненської обласної ради, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності НУ «Острозька академія»

Якимчук Аліна Юрївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування НУВГП

Збірник засновано
з жовтня 2013 року.
Виходить щоквартально.

Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого засобу
масової інформації
Серія КВ № 20360-10160Р
від 11.10.2013 року

Поштова адреса редакції:
33028, м. Рівне,
вул. Приходька, 75, к. 238
Телефон: +380362 22-10-42
e-mail: zbir-dyms@ukr.net
http://nuwm.edu.ua

Засновники:
Національний університет
водного господарства та
природокористування,
кафедра державного управління
та місцевого самоврядування

Видавець і виготовлювач:
Редакція журналу
«Стратегія і тактика
державного управління»,
Кафедра державного управління
та місцевого самоврядування
Національного університету
водного господарства
та природокористування

Видавничий центр НУВГП
33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11
Телефон: +38 (0362) 224094

Передрукування дозволяється лише
за згодою редакції. Відповідальність
за добір і викладення фактів особисто
несуть автори статей. Редакція не
завжди поділяє позицію авторів
публікацій.

Рекомендовано до друку Вченою
Радою НУВГП від 27.06.2014 р.
Підписано до друку 29.12.2014 р.
Наклад – 100 примір.

Редакція залишає за собою право на
незначне корегування, редагування і
скорочення статей авторів, а також
літературне виправлення (зі
збереженням головних висновків та
стилю авторів). Надані до друку
матеріали не повертаються авторам.

Зміст випуску

<i>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Драган І.О. Формування нових управлінських підходів до взаємодії суб'єктів природо-ресурсних відносин.....	7	
	Кальниш Ю. Г. Тенденції сучасного конституційного процесу: виклики для України.....	13	
	Коваленко М. М. Богословська спадщина та державне управління: закономірність синтезу	17	
	Пархоменко-Куцевіл О. І. Сучасні кадрові технології в системі державної служби України: теоретико-методологічні засади	24	
	Римар М. В., Ватаманюк-Зелінська У. З. Нова економічна модель розвитку України в аспекті формування інтеграційних об'єднань у машинобудівному комплексі	31	
	Романенко Є. О. Шляхи вдосконалення державної інформаційної політики України та державної комунікативної політики: дихотомія проблеми	36	
	Акімова Л. М. Теоретико-методологічне обґрунтування аспектів державного регулювання ринку фінансових послуг	44	
	Антонова С. Є., Вострікова Н. В. Інформаційно-аналітична підтримка прийняття управлінських рішень при державному управлінні водогосподарським комплексом України	49	
	Лещенко С. І., Зелений В. М. Удосконалення державного регулювання інноваційної діяльності в Україні....	56	
	Корбутяк В. І., Герасимчук І. В. Необхідність розробки та основні засади новітньої концепції реформи медицини в Україні	61	
	Павлов В. І., Ляхович О. О. Державне регулювання проектами державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері України	67	
	<i>ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Акімов О.О. Психологічні складові процесу підготовки фахівців в галузі знань «державне управління» до міжкультурної комунікації	74
		Алейнікова О.В. Управлінський аспект стійкого розвитку самоорганізованої бізнес-системи	80
		Бондарчук Н.В. Соціальні пріоритети при формуванні державної політики розвитку інноваційного потенціалу України	85
Павлов В.І., Пивоварчук Л. В. Громадський контроль за забезпеченням соціальної відповідальності держави		90	
Шпак Ю. В. Формування системи продовольчої безпеки в Україні в умовах глобалізації ринків.....		94	

Зміст випуску

	Сазонець І.Л., Маланчук Л.О.	
	Економіко-екологічні механізми державного регулювання мінерально-сировинних ресурсів	101
	Федина К. М.	
	Пріоритетні напрямки реалізації енергозбереження в регіоні.....	106
<i>ЗАРУБІЖ- НИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВ- НОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Tomasz Wołowicz, Sylwia Ćmiel	
	Konsekwencje prawne norm zadłużenia jednostek amoządu terytorialnego według przepisów ustawy o finansach publicznych.....	110
	Іванюта П. В.	
	Роль держави в регулюванні ринкових відносин з врахуванням зарубіжного досвіду	120
	Малиновська О. А.	
	Європейський досвід інтеграції іммігрантів і уроки для України	125
	Петроє О. М.,	
Євро-інтеграційні пріоритети розвитку системи соціального діалогу в Україні	134	
	Вимоги до оформлення статей.....	142

3. The official site of Parliament of Ukraine, (2012), "On Charity and Charitable Organizations", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>.

4. Prykhodko, O. and Horbunova, K. Vydatky dlia Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy, peredbacheni proektom Derzhavnoho biudzhetu [Expenditures for the Ministry of Health of Ukraine by the draft State Budget], *Onlain hazeta Apteka.ua*, available at: <http://www.apteka.-ua/article/268337>.

5. The official site of Parliament of Ukraine, (2011), Pro poriadok provedennia reformuvannia systemy okhorony zdorovia u Vinnytskii, Dnipropetrovskii, Donetskii oblastiakh ta misti Kyievi, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3612-17>.

6. Lekhan, V. M. Hinzburh, H. and Borvinko E. V. (2013) "Comparative characteristics Semashkomodeland launched as part of health care reform in Ukraine", *Medytsyna sohodni i zavtravol.* 4, pp. 99-105, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Msiz_2013_4_19.pdf.

7. Rozrakhunok sobivartosti medychnykh posluh [Calculate the cost of medical services], *MedEkspert*, available at: <http://medexpert.ua/meditsinskoe-uchrezhdenie/11-meditsinskoe-uchrezhdenie/kalkulyatsiya-meditsinskikh-uslug>.

УДК 353.45:621

Павлов В.І.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування

Ляхович О.О.,

асистент кафедри фінансів та економіки природокористування

Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЕКТАМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

Pavlov V.I.,

Doctor of Economics, Professor, Head of Finance and Environmental Economics Department

Liakhovich O.

Assistant of Finance and Environmental Economics Department,

National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

STATE REGULATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS IN RESEARCH AND INNOVATION FIELD OF UKRAINE

У даній статті розкрито інституційне забезпечення науково-інноваційної сфери в Україні. Виявлено основні проблеми державного управління процесами співпраці держави й бізнесу та запропоновано заходи щодо вдосконалення координаційних механізмів регулювання проектами державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері України.

В данной статье раскрыто институциональное обеспечение научно-инновационной сферы в Украине. Выявлены основные проблемы государственного процесса сотрудничества государства и бизнеса и предложены меры по совершенствованию координационных механизмов регулирования проектами государственно-частного партнерства в научно-инновационной сфере Украины.

This article deals with the institutional support of research and innovation sector in Ukraine. The basic problem of state management processes and business cooperation between the state and proposed measures to improve the coordination mechanisms of regulation of public-private partnerships in science and innovation sphere Ukraine.

Ключевые слова: держава, бізнес, науково-інноваційна сфера, партнерство, державне регулювання.

Ключевые слова: государство, бизнес, научно-инновационная сфера, партнерство, государственное регулирование.

Keywords: government, business, science and innovation sphere, partnership, government regulation.

Актуальність теми дослідження

В сучасних умовах господарювання ефективне опанування передових досягнень у визначальним фактором розвитку національного господарства є здатність до своєчасного й галузі науки, техніки і новітніх технологій.

Відсутність належної уваги з боку держави до проблем організації та стимулювання розвитку науково-інноваційної сфери може призвести до поступової і остаточної втрати Україною можливості брати активну участь у формуванні основних тенденцій відтворення глобальних ринків науково-технічних інновацій та нових технологій. Саме тому на теперішньому етапі постає проблема пошуку та використання нових форм економічної співпраці між суб'єктами державного та приватного сектору для активізації науково-інноваційного потенціалу.

Як показує світовий досвід, одним з ефективних механізмів стимулювання науково-інноваційної діяльності є державно-приватне партнерство у сфері науки та інновацій, що забезпечує взаємодію держави і приватного підприємництва на етапах проведення наукових досліджень, комерціалізації науково-технічних розробок і технологій, а також виробництва наукомісткої високотехнологічної продукції. Саме тому проблема державного регулювання вищезазначеними процесами набуває актуальності в Україні.

Постановка проблеми

Важливість регулювання проектами державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері зумовлена необхідністю інституційного забезпечення безперервності стадій інноваційного процесу, нагляду за формуванням та реалізацією політики співробітництва держави й бізнесу, а також розробки координаційних механізмів державного управління інноваційними процесами. Регулювання має забезпечувати створення необхідних умов для співпраці державного і приватного секторів та належне виконання функцій держави й бізнесу у системі партнерства. Сучасна вітчизняна система державного управління характеризується відсутністю координаційних механізмів регулювання державно-приватного партнерства саме в науково-інноваційній сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемі розвитку державно-приватного партнерства приділяють значну увагу у своїх працях багато вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів. Зокрема, теоретичні аспекти регулювання процесами державно-приватного

партнерства розглянуто в працях відомих зарубіжних науковців: В. Варнавського, О. Головінова, Дж. Делмона, М. Дерябіної, Є. Єскомба, А. Кабашкіна, Дж. Коммонса, А. Корчагіна, Р. Коуза, М. Лоскутова, Д. Норта, Н. Паппа, А. Рейда, П. Савранського та ін. Серед вітчизняних вчених слід виокремити М. Авксентьева, О. Амошу, Г. Бондар, О. Вінника, І. Галицю, В. Геєця, Н. Дутко, С. Єрмілова, І. Лукінова, Б. Малицького та ін.

Проте низка важливих не лише практичних, а й теоретичних питань щодо розвитку такого співробітництва в науково-інноваційній сфері потребує подальших досліджень і наукових розробок. Зокрема, є необхідність в дослідженні теоретико-методологічних засад розвитку державно-приватного партнерства у сфері науки та інновацій, також потребує розробки Стратегія розвитку державно-приватного партнерства в Україні, що неможливе без обґрунтування системи державного управління процесами державно-приватного партнерства. Саме це зумовило пошук шляхів вирішення проблеми державного регулювання процесами державно-приватного партнерства у науково-інноваційній сфері.

Постановка завдання

Метою статті є визначення особливостей інституційного забезпечення науково-інноваційної сфери, а також розробка пропозицій щодо вдосконалення координаційних механізмів державного регулювання проектами державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері України.

Виклад основного матеріалу

Державно-приватне партнерство в науково-інноваційній сфері розглядається як сукупність механізмів взаємодії державного та приватного секторів, які направлені на досягнення визначених цілей, об'єднання ресурсів із відповідним розподілом ризику для впровадження науково-інноваційних проектів згідно з пріоритетними напрямами та стратегіями розвитку держави. Завдяки такому співробітництву створюються більш сприятливі умови для функціонування суб'єктів господарювання, розвитку стратегічно важливих галузей економіки країни, регіонального розвитку, відновленню міст, фінансуванню науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт, впровадження інноваційних розробок, прогресивних технологій, досягнення кращих техніко-економічних показників ефекти-

вності діяльності, скорочення бюджетних витрат на розвиток об'єктів інфраструктури та ін.

Також слід зазначити, що науково-інноваційна сфера – це особлива галузь суспільного розподілу праці, що забезпечує створення і використання нових знань та реалізацію їх в матеріальному виробництві. Науково-інноваційна сфера включає весь комплекс суб'єктів та об'єктів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Суб'єктами науково-інноваційної діяльності є: вчені, наукові працівники, наукові установи, наукові організації, вищі навчальні заклади, громадські організації у науковій та науково-технічній сфері, а також фізичні або юридичні особи, які здійснюють інноваційну діяльність, залучають майнові, інтелектуальні та інвестиційні ресурси до реалізації інноваційних проектів [2; 3]. Розрізнені взаємозв'язки між учасниками науково-інноваційної та інвестиційної діяльності об'єднуються в інноваційному процесі.

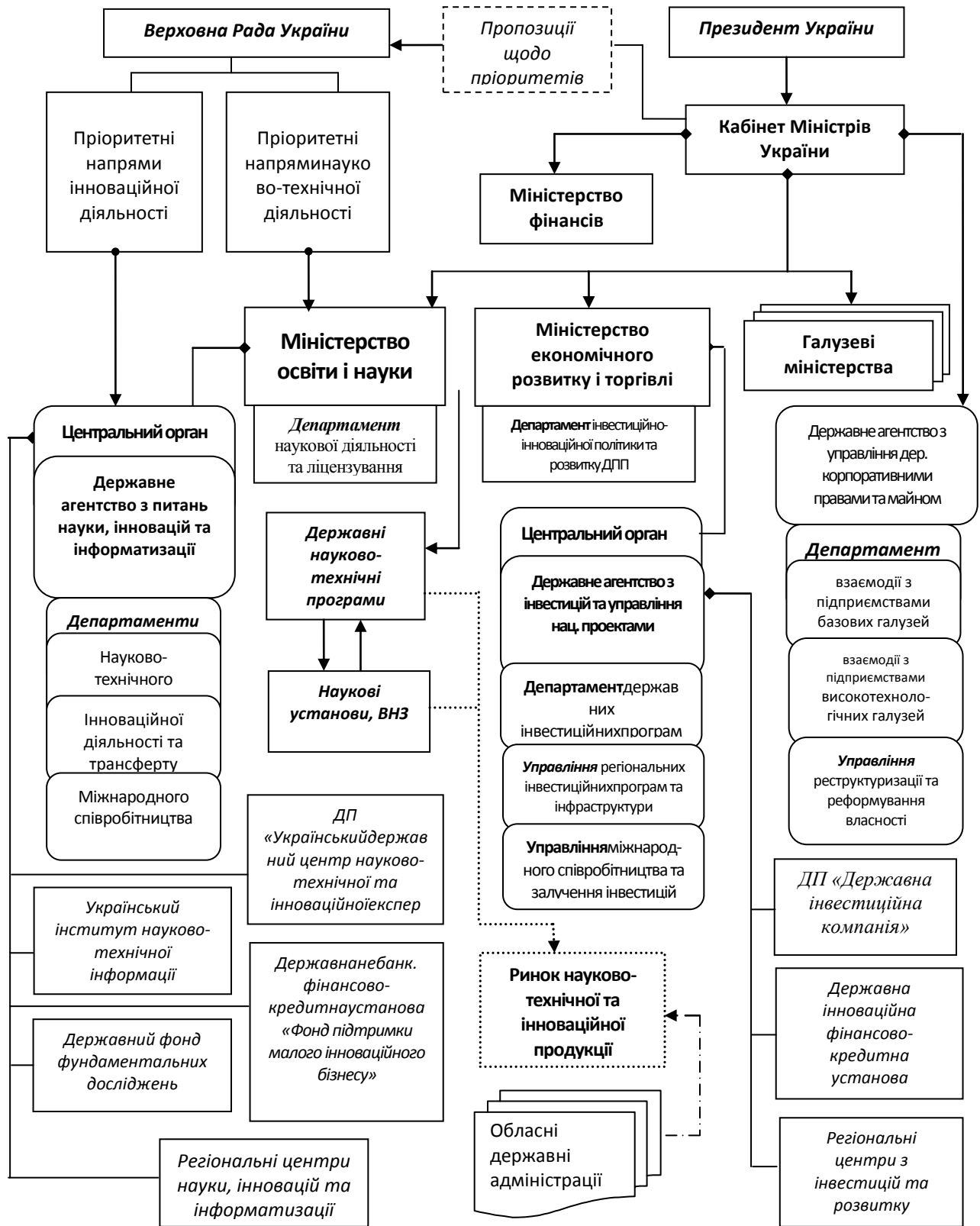
Так, у загальнодержавній системі управління науково-інноваційною сферою задіяні Міністерство освіти і науки України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державне агентство України з управління корпоративними правами та майном, Державне агентство України з інвестицій та управління національними проектами України, Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України, Національна академія наук України, Державна інвестиційна компанія та інші установи державної влади. Результати більш детального дослідження взаємозв'язку між державними структурами управління науково-інноваційною сферою в Україні представлено на рис. 1. В даній схемі наведено координаційні зв'язки між структурними елементами державного управління у взаємозв'язку з пріоритетними напрямками розвитку науково-інноваційної діяльності.

Слід відмітити, що пріоритетні напрями науково-технічної діяльності виступають як директиви щодо їх реалізації для Міністерства освіти і науки України (МОНУ). А пріоритетні напрями інноваційної діяльності виступають як директива для Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України та як пріоритети щодо врахування у своїй діяльності для МОНУ. При цьому, слід відмітити, що Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України (далі - Держінформнауки) є спеціально уповноваженим центральним

органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності, що здійснює заходи щодо проведення єдиної науково-технічної та інноваційної політики, а також інформатизації, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, створення умов для розвитку інформаційного суспільства. Спрямування і координація даного агентства здійснюється через МОНУ.

Зазначимо, що Міністерство економічного розвитку та торгівлі, яке має у своїй структурі департамент інвестиційно-інноваційної політики та розвитку державно-приватного партнерства відіграє основну роль у державному регулюванні процесами партнерства. Одним з основних завдань Міністерства економічного розвитку і торгівлі є формування та забезпечення реалізації політики у сфері державно-приватного партнерства (далі - ДПП), а також розвиток нормативно-правового регулювання з цих питань. Тому постає необхідність у координації не лише інфраструктурних проектів ДПП, але і проектів в науково-інноваційній сфері. Адже його діяльність охоплює лише завершальну стадію інноваційного процесу. Тому між вищезазначеними міністерствами повинен існувати тісний взаємозв'язок з метою забезпечення безперервності інноваційного циклу.

До підпорядкування Міністерства економічного розвитку та торгівлі України належить Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами (Держінвестпроект). Дане агентство створене шляхом реорганізації Державного агентства України з інвестицій та розвитку і Державного агентства України з управління національними проектами. Держінвестпроект є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у сфері інвестиційної діяльності та управління національними проектами. До сфери управління даного органу відносять стратегічно важливі проекти, що забезпечують технологічне оновлення та розвиток базових галузей реального сектору економіки України.

- ◆→ - знаходження під підпорядкуванням; - -> участь в прогнозуванні та формуванні пріоритетів;
- пріоритети як директива для реалізації, участь в реалізації; ···→ - реальний вплив на інноваційні процеси.

Рис. 1. Схема інституційного забезпечення науково-інноваційної сфери в Україні

* Джерело: розроблено автором на основі досліджень [4],[5],[6].

Отже, Держінформнаука та Держінвестпроект виступають центральними органами у забезпеченні державної науково-технічної, інноваційної політики з одного боку та інвестиційно-інноваційної політики з іншого. У процесах державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері напрями державної політики характеризуються тісним взаємозв'язком. Тому при розробці механізмів розвитку ДПП необхідно звернути увагу на взаємоузгодження та взаємодоповнення діяльності цих органів управління.

Зважаючи на проведене дослідження діяльності основних органів державного управління науково-інноваційною діяльністю можна стверджувати про наявність досить розгалуженої мережі координації інноваційного процесу на окремих його стадіях. Але поряд з цим виникає проблема неефективної їхньої діяльності у сучасних умовах господарювання. Адже органи держави, які задіяні у формуванні та реалізації інноваційної політики характеризуються розпорошеністю функцій. Так як компетенція між ними однозначно не розподілена, а подекуди і повторюється.

У світовій практиці інституції ДПП виконують функції формування та впровадження політики партнерства держави й бізнесу, а також моніторингу та контролю за її реалізацією. В загальному ці інституції можна поділити на дві основні групи. До першої групи відносять безпосередньо органи державної влади, в межах яких створені спеціальні структурні одиниці (або окремо від них), що забезпечують формування державної політики, розробку проектів нормативно-правового забезпечення та впровадження систем управління у сфері ДПП. До другої групи відносять різні установи та організації, засновані спільно державою та бізнесом. Якщо інституції першої групи здійснюють державне управління відносно ДПП, то другої – регулювання та сприяння розвитку співпраці державного та приватного секторів.

Так, до першої групи належать центральні органи виконавчої влади, де провідну роль у регулюванні процесів ДПП в науково-інноваційній сфері України повинні виконувати Міністерство освіти і науки та Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Також визначальну роль у впровадженні політики ДПП відіграє Міністерство фінансів.

Інституції другої групи відіграють провідну роль в розробці та реалізації програм ДПП через надання технічної допомоги органам державного управління щодо реалізації проектів ДПП. Слід відмітити, якщо в одних країнах такі структури надають лише консультативну допомогу, то в інших їм надано право регламентувати процес організації та виконання проектів ДПП; здійснювати проведення конкурсу визначення приватного партнера; приймати рішення щодо впровадження механізмів ДПП відносно конкретних проектів; розробляти систему показників ефективності впровадження проекту ДПП, здійснює моніторинг та контроль за реалізацією проекту [7, с.384-387]

Тобто структури другої групи виступають не лише координаторами між державними органами влади щодо впровадження політики ДПП, але і посередниками між державою та бізнесом. Використовуючи досвід світових моделей управління процесами державно-приватного партнерства можна виокремити такі моделі функціонування вищезазначеної інституції ДПП на рівні держави [8]:

1) Встановлення незалежної управлінської структури з питань ДПП у формі окремої урядової агенції чи комерційного підприємства, створеного повністю або частково урядом (Чехія, Німеччина, Корея).

2) Створення єдиного централізованого органу в структурі одного з міністерств, здебільшого у Міністерстві фінансів (Великобританія, Бельгія, Японія).

Як свідчать результати дослідження, відсутність координаційних взаємозв'язків між органами управління науково-інноваційною та інвестиційною діяльністю в Україні обмежує впровадження ефективних механізмів ДПП саме в науково-інноваційній сфері. У сучасній структурі державного управління даної сфери немає сполучної ланки між органами управління науково-інноваційною діяльністю та органами управління процесами державно-приватного партнерства. Адже департамент інвестиційно-інноваційної політики та розвитку ДПП відноситься до підпорядкування Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (уповноваженого органу з питань ДПП), що відповідає здебільшого за впровадження інфраструктурних проектів ДПП. Таким чином, науково-технічна та інноваційна діяльність знаходиться відокремленою від

процесів ДПП, що унеможлиблює ефективний розвиток науково-інноваційної сфери.

Відмітимо, що в Україні є неприйнятним варіант створення уповноваженого органу управління процесами ДПП у структурі одного з міністерств. Адже у сучасних умовах нестабільність політичної ситуації, нерозвиненість механізмів державно-приватного партнерства та недовіра бізнесу до держави можуть спричинити блокування розвитку партнерства держави та бізнесу в різних галузях господарства.

Тому необхідно звернути увагу на те, що впровадження у вітчизняній практиці механізмів координації процесів ДПП, які є досить успішними у розвинутих країнах, можуть виявитись неефективними «правилами гри» у вітчизняній практиці. Саме це може спричинити «інституціональні пастки» у формуванні інституціональної системи ДПП в науково-інноваційній сфері.

Шилепницький П.І. у власному дослідженні [7, с.399], виокремлює третю модель функціонування уповноваженого органу з питань ДПП та адаптує її до вітчизняних умов. В даній схемі управлінські органи з розвитку ДПП знаходяться у структурі міністерств у різних галузях господарювання (департаменти з ДПП). До переваг даної моделі відноситься: вузькоспеціалізована орієнтація ДПП на вирішенні проблемних аспектів у тій чи іншій сфері, використовуючи досвід у реалізації попередніх інвестиційних проектів; оперативність при прийнятті рішень щодо реалізації угод ДПП, підвищення кваліфікаційного рівня персоналу. Недоліки даної моделі: значні витрати держави на утриманні таких підрозділів.

Однак, виходячи з позицій оптимізації та сучасної системної кризи в Україні, зокрема в забезпеченні фінансування органів державного управління, потрібно не здійснювати розподіл повноваження щодо впровадження механізмів державно-приватного партнерства через створення окремих департаментів з питань ДПП у кожному з галузевих міністерств. Це не лише збільшить витрати держави на утримання даних структур, але і ускладнить механізм моніторингу та контролю за прийняттям інноваційних рішень.

Так, підтримуючи думку Шилепницького П.І. вважаємо за необхідне комбінування вищезазначених моделей у перейманні світового досвіду щодо вдосконалення інституційного забезпечення процесів державно-приватного

партнерства в Україні, вважає за необхідне створення незалежної державної агенції на рівні уряду, яка б підпорядковувалась КМУ як колегіальному органу. Фінансування даної структури необхідно здійснювати через відрахування до бюджету певного відсотку з угод ДПП [7, с.400-401].

До основних функцій уповноваженого органу з питань розвитку ДПП необхідно віднести [7, с.389]:

- розробку національної стратегії, політики та програм розвитку державно-приватного партнерства у різних галузях господарства;
 - здійснення законодавчих ініціатив у напрямку розробки нормативно-правового забезпечення співпраці державного та приватного секторів;
 - розробку методологічних засад реалізації проектів ДПП;
 - управління етапами життєвого циклу проекту ДПП;
 - здійснення моніторингу та контролю за впровадженням проектів ДПП;
 - розробку системи показників ефективності реалізації угод ДПП;
 - надання підтримки державним органам влади, які залучені у реалізацію проектів або державним службовцям, які зацікавлені у використанні засад ДПП;
 - фінансування та сприяння в залученні коштів у проекти ДПП;
 - здійснення заходів щодо інформування про переваги державно-приватного партнерства та інтеграції держави, освіти, науки та бізнесу;
 - здійснення аналізу впроваджених проектів, експертної оцінки та оперативного реагування та вдосконалення політики ДПП.
- Функціонування уповноваженого органу з питань ДПП дасть можливість:
- сприяти ефективному формуванню та впровадженню механізмів ДПП;
 - мати доступ інвесторам до єдиної «точки контакту» щодо регламентованих умов співпраці державного та приватного секторів;
 - підтримка процесів прийняття рішень на кожному з етапів життєвого циклу проекту.
- Вибір форми незалежної державної агенції на рівні уряду, як колегіального органу КМУ обумовлений наступними перевагами:
- державна організація;

– стратегія, напрямки та цілі функціонування визначаються урядом, що відповідають національним інтересам;

– операційна свобода: відсутність політичного втручання на операційному рівні реалізації проектів;

– незалежне управління персоналом: немає політичного втручання щодо найму персоналу.

На сучасному етапі розвитку України більш прийнятним є варіант розподілення функцій між уже створеними підрозділами центральних органів влади для реалізації державної політики у визначеному напрямку, зокрема між департаментом науково-технічного розвитку і департаментом інноваційної діяльності та трансферту технологій Держінформнауки.

Зважаючи на те, що у дослідженні науково-дослідна та інноваційна діяльність розглядається як окрема сфера, а не як складова ефективного господарювання тієї чи іншої галузі, а державно-приватне партнерство як інструмент ефективного розвитку науково-інноваційної сфери загалом, то необхідно створити у вказаних департаментах відділи з державно-приватного партнерства. Створення таких відділів дасть можливість науковому сектору вдосконалити існуючі механізми інтеграції держави, науки, освіти та бізнесу на засадах державно-приватного партнерства.

Література:

1. Закон України «Про державно-приватне партнерство» № 2404-VI від 01.07.10 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 04.07.2002 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
3. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» № 1977-XII від 13.12.1991 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=1977-12>
4. Офіційний сайт органів виконавчої влади // [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246395793&cat_id=245786105
5. Регіональна інноваційна стратегія та сталий економічний розвиток: матеріали круглого столу, 5 липн. 2012 р., м. Київ. – К., 2012. – 86 с.
6. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів : проект стратегії [Електронний ресурс] // Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти. – Режим доступу : <http://kno.rada.gov.ua>.
7. Шилепницький П.І. Державно-приватне партнерство: теорія та практика: монографія / П.І. Шилепницький; Інститут регіональних досліджень НАН України. – Чернівці, 2011. – 455с.

Висновки та пропозиції

Отже, у зв'язку з тим, що запропоновано створити окремий уповноважений орган з питань ДПП, то виникає необхідність ліквідації відділів державно-приватного партнерства та державних гарантій у структурі Департаменту інвестиційно-інноваційної політики та розвитку ДПП Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Адже у сучасних умовах саме дане міністерство виконує функції уповноваженого органу у напрямку розвитку ДПП. Для реалізації політики державно-приватного партнерства необхідно створити у структурі Держінвестпроекту Управління з реалізації проектів державно-приватного партнерства. До впровадження проектів на засадах співпраці держави та бізнесу у різних галузях господарства необхідно залучати робочі групи з питань ДПП галузевих міністерств.

Це зумовлює необхідність подальшого наукового обґрунтування та впровадження складної структурної системи з вертикальними, горизонтальними й діагональними зв'язками, що забезпечують обіг необхідної інформації та ресурсів. Тому в перспективі слід вибудувати нову кооперацію інституцій – загальнодержавних, регіональних і муніципальних, з одного боку, і державних, підприємницьких та громадських – з іншого в національній інноваційній системі.

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo» № 2404-VI vid 01.07.10 r. [Elektronnyi resurs] / Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
2. Zakon Ukrainy «Pro innovatsiynu diialnist» № 40-IV vid 04.07.2002 [Elektronnyi resurs] / Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
3. Zakon Ukrainy «Pro naukovu ta naukovo-tekhnichnu diialnist» № 1977-XII vid 13.12.1991 r. [Elektronnyi resurs] / Rezhym dostupu: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=1977-12>
4. Ofitsiyniy sait orhaniv vykonavchoi vlady // [Elektronnyi resurs] / Rezhym dostupu: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246395793&cat_id=245786105
5. Rehionalna innovatsiyna stratehiia ta stalyy ekonomichnyy rozvytok: materialy kruhloho stolu, 5 lypn. 2012 r., m. Kyiv. – K., 2012. – 86 s.
6. Stratehiia innovatsiynoho rozvytku Ukrainy na 2010–2020 roky v umovakh hlobalizatsiynikh vyklykiv : proekt stratehii [Elektronnyi resurs] // Komitet Verkhovnoi Rady Ukrainy z pytan nauky i osvity. – Rezhym dostupu : <http://kno.rada.gov.ua>.
7. Shylepnytskyi P. I. Derzhavno-pryvatne partnerstvo: teoriia ta praktyka: monohrafiia / P. I. Shylepnytskyi; Instytut rehionalnykh doslidzhen NAN Ukrainy. – Chernivtsi, 2011. – 455s.